

Sprawozdanie z działalności Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich w 2010 roku

1. Działania organizacyjne Zarządu Głównego

Zarząd Główny Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich realizował w 2010 r. zadania w ramach kompetencji określonych w *Statucie SBP*. Zgodnie z przyjętym w *Planie pracy na 2010 rok* terminarzem Zarząd spotkał się na czterech posiedzeniach (26.03, 14.06, 8.10, 9.12), a Prezydium Zarządu na sześciu (28.01, 26.03, 14.06, 18.08, 8.10, 9.12). W każdym spotkaniu uczestniczyli również przedstawiciele Głównej Komisji Rewizyjnej oraz honorowy przewodniczący Stowarzyszenia, Stanisław Czajka, a także Anna Grzecznowska (dyrektor Biura ZG) i Janusz Nowicki (dyrektor Wydawnictwa SBP). Na wybrane posiedzenia zapraszani byli również: Bolesław Howorka, przewodniczący Głównego Sądu Koleżeńskiego, Janina Jagielska, przewodnicząca Komisji Odznaczeń i Wyróżnień ZG SBP oraz Elżbieta Górską, koordynator działań dot. wzmocnienia potencjału Stowarzyszenia.. Szczegółowe informacje o spotkaniach dostępne są w protokołach, publikowanych w *Biuletynie ZG SBP* oraz na portalu www.sbp.pl.

W okresie sprawozdawczym Zarząd Główny podjął 9 uchwał, powołał 3 Zespoły do realizacji zadań *Strategii SBP na lata 2010-2021*, rozwiązał Komisję Wydawnictw Elektronicznych oraz przyjął Regulamin organizacyjny Biura ZG SBP.

2. Prace legislacyjne

Kontynuowane były prace dot. opracowania projektu nowej ustawy o bibliotekach. W nowym zespole zajmującym się tym zagadnieniem, powołanym przez Zarząd (Uchwała ZG nr 11/2009) znaleźli się: Andrzej Tyws (przewodniczący), Barbara Budyńska, Elżbieta Stefańczyk, Jolanta Stępnia, Elżbieta Wykrzykowska. Zespół analizował wnioski z prac poprzedniego zespołu ds. opracowania założeń i projektu ustawy o bibliotekach (powołanego przez ZG w 2007 r.) oraz dyskutował nad nowelizacją poszczególnych zapisów. Zapisy konsultowano z ekspertem – mecenasem Janem Ciechorskim.

Drugim podstawowym zagadnieniem legislacyjnym, podjętym przez ZG w okresie sprawozdawczym, była nowelizacja ustawy o egzemplarzu obowiązkowym (eo). W dn.1 lutego w Bibliotece Narodowej odbyło się kolejne spotkanie grupy roboczej, w skład której weszli przedstawiciele środowisk wydawców i bibliotekarzy. Bibliotekarze postulowali pozostawienie, do czasu zatwierdzenia nowego projektu ustawy o eo, status quo w zakresie liczby przekazywanych egzemplarzy obowiązkowych. Na następnym spotkaniu (15 marca) swoje racje prezentowali przedstawiciele środowiska związanego z książką. Ustalono, że warunkiem dalszych prac nad eo grupy roboczej wydawców i bibliotekarzy jest przedstawienie stanowiska wydawców w tej kwestii. Do końca roku tego stanowiska nie otrzymano.

3. Budowa nowego portalu SBP

W roku sprawozdawczym trwały intensywne prace nad uruchomieniem nowego portalu Stowarzyszenia (www.sbp.pl). W marcu rozpoczął pracę zespół redakcyjny portalu w składzie: Wioletta Lipińska – redaktor naczelny, Małgorzata Szmigielska – sekretarz redakcji, Konrad Stepanajtyś – redaktor webmaster, Marek Słowiński – ekspert ds. informatycznych.

Prace dotyczyły głównie projektowania poszczególnych modułów serwisu, wdrożenia technicznego i organizacyjnego (testowanie serwisu, uruchomienie serwera produkcyjnego, instalacja oprogramowania, uzupełnianie treści w serwisie, uruchomienie sklepu internetowego), promocji serwisu. Wystąpiły liczne kłopoty z wykonawcą serwisu, które spowodowały opóźnienie uruchomienia portalu. Start serwisu odbył się 20 grudnia.

Przeprowadzono ponadto dodatkową rekrutację na stanowisko redaktora naczelnego portalu, po rezygnacji W.Lipińskiej. Funkcję p.o. redaktora naczelnego powierzono Małgorzacie Szmigielskiej - dotychczasowemu sekretarzowi portalu, która spełnia podstawowe wymagania kwalifikacyjne, pracuje od 10 lat w Biurze ZG SBP, zna specyfikę działalności Stowarzyszenia i od początku uczestniczyła w pracach nad portalem. W wyniku postępowania wybrano także nowego sekretarza portalu, którym został Łukasz Stochniał-absolwent IINiSB UW.

Mając na uwadze zwiększenie zaangażowania struktur Stowarzyszenia w kształtowanie wizerunku organizacji na portalu, zorganizowano szkolenie dla kilkunastu przedstawicieli okręgów, dotyczące Systemu CMS (16.07), który służy do zarządzania portalem.

4. Realizacja Strategii Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich na lata 2010-2021

W roku sprawozdawczym w ramach grantu FRSI pt.: „Wzmocnienie potencjału instytucjonalnego Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich” realizowano zadania:

Zadanie I.1.1.1. Opracowanie projektu nowej ustawy o bibliotekach (por. pkt.2 sprawozdania).

Zadanie I.1.1.2. Zorganizowanie w okręgach warsztatów dla bibliotekarzy i przedstawicieli samorządów w celu zwiększenia świadomości podstaw prawnych działalności bibliotek oraz uruchomienia lobbingu na rzecz zmiany prawa dotyczącego bibliotek

W warsztatach (22-23.09.) wzięło udział 29 osób w tym przedstawiciele wszystkich okręgów SBP, a także Zarządu i Biura Zarządu Głównego SBP oraz samorządu lokalnego z Brodnicy. Pierwszy dzień warsztatów poświęcony był zagadnieniom prawno-organizacyjnym i finansowym działalności bibliotek, dzień drugi zaś prawom autorskim i aspektom informacyjnym funkcjonowania bibliotek, współpracy z innymi podmiotami oraz projektem legislacyjnym. W tym ostatnim prezentacje dot. zmiany ustawy o bibliotekach obejmowały projekt Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich oraz projekt ustawy deregulacyjnej.

Zadanie I.1.2.1. Przeprowadzenie badań nt. stanu wykształcenia, doksztalcania, statusu bibliotekarza oraz pragmatyki zawodowej w różnych typach bibliotek, w wybranych okręgach

Celem badań było ustalenie praktyk związanych ze stosowaniem pragmatyki zawodowej bibliotekarzy w warunkach zróżnicowania i niespójności obowiązujących w tym zakresie aktów prawnych. Badanie bibliotekarzy dotyczyło: stażu pracy w danej bibliotece, w tym na określonym stanowisku, posiadanych kwalifikacji i zakresu wykształcenia, struktury stanowisk w bibliotece i systemu awansowania (warunki, wysokość podwyżki wynagrodzenia, dodatkowe formy gratyfikacji), retencji zasobów ludzkich w bibliotece. Zebrano także opinie bibliotekarzy na temat kierunków zmian w pragmatyce zawodowej bibliotekarzy. Wyniki badań przeprowadzonych w województwach: małopolskim, zachodniopomorskim, warmińsko-mazurskim, w terminie 15 lipca-15 września, zaprezentowano w raporcie opracowanym przez prof. Marię Próchnicką: „Stosowanie

pragmatyki zawodowej w bibliotekach publicznych oraz naukowych, których organizatorami są wyższe uczelnie publiczne, Polska Akademia Nauk oraz jednostki badawczo-rozwojowe”, we współpracy z Zespołem ZG ds. opracowania założeń jednolitej pragmatyki zawodowej, kierowanym przez Jerzego Krawczyka (członkowie: Piotr Bierczyński, Artur Jazdon, Anna Wiśniewska)

Zadanie I.1.2.2. Opracowanie modelowej listy wymagań niezbędnych do wykonywania zawodu

Zespół w 2010 r. opracował „Założenia modelowej listy wymagań niezbędnych do wykonywania zawodu bibliotekarza”. Materiał ten ma charakter wstępny, stanowił podstawę dyskusji zespołu w rozszerzonym składzie, z udziałem ekspertów.

Zadanie I.3.1.2. Badanie efektywności bibliotek publicznych, pedagogicznych

Zadanie realizował zespół, kierowany przez Lidię Derfert-Wolf, w składzie: Artur Jazdon, Małgorzata Jezierska, Marek Jurowski, Danuta Kaczmarek, Grażyna Leonowicz, Agnieszka Pietryka, Teresa Szmigielska, Aldona Zawałkiewicz. Na seminarium w Konstancinie-Jeziornej (2-3.09.) opracowano obszary/grupy wyznaczania wskaźników - propozycje z innych krajów, zestawienie wskaźników rekomendowanych z projektu AFBN. Kolejne robocze spotkanie zespołu odbyło się w dniach 25-26.10 w Warszawie, w siedzibie Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej im. KEN. Dyskutowano obszary wyznaczania wskaźników, sformułowano cele i założenia listy wskaźników funkcjonalności dla bibliotek publicznych oraz opracowano jej roboczą wersję. Zakończono prace nad tłumaczeniem na język polski normy ISO 11620: 2008 *Wskaźniki funkcjonalności bibliotek* oraz nad jego weryfikacją. Opracowano ostateczną wersję celów i założeń wyznaczania wskaźników. Kolejne spotkanie zespołu odbyło się w dniach 2-3.12 w Toruniu. W spotkaniu uczestniczyli zaproszeni eksperci: prof. Ewa Głowacka-UMK w Toruniu oraz Teresa Elwira Śliwińska - zastępca dyrektora Książnicy Podlaskiej. Efektem spotkania było: opracowanie ostatecznej wersji wykazu wskaźników funkcjonalności dla bibliotek publicznych, z nazwami zgodnymi z normami i zaleceniami międzynarodowymi; wybór grup bibliotek do badań testowych; określenie danych statystycznych niezbędnych do obliczenia wskaźników (formularz z zaznaczeniem danych pochodzących z GUS), opracowanie założeń zestawu wskaźników funkcjonalności dla bibliotek pedagogicznych. Ostateczna wersja materiału pt.: „Zestaw wskaźników funkcjonalności dla bibliotek publicznych” została przekazana wyżej wymienionym ekspertom. Ich opinie i sugestie zostaną wykorzystane w dalszych pracach zespołu.

Zadanie II.2.1.2. Opracowanie koncepcji zautomatyzowanego systemu wypożyczeń międzybibliotecznych

ZG SBP powołał zespół, w skład którego weszli: Maria Burchard (przew.), Tomasz Cieślik, Piotr Janczura, Agnieszka Kasprzyk, Teresa Kosik, Monika Niewalda, Wojciech Sachwanowicz, Lucjan Stalmach, Izabela Toczko. W czasie pierwszego spotkania (czerwiec) zespół ustalił listę problemów do rozwiązania i harmonogram prac. Od września do zespołu dołączyła Ewa Chrzan(UG), której powierzono kierowanie zadaniem. W październiku odbyło się kolejne spotkanie; ustalono kluczowe zagadnienia koncepcji projektu, które powinny znaleźć się w dokumencie końcowym opisującym projekt.

Zadanie II.3.2. Udział przedstawicieli SBP w konferencjach i seminariach międzynarodowych

W 2010 r. przedstawiciele SBP uczestniczyli w spotkaniach międzynarodowych organizacji

bibliotekarskich. Członek ZG Ewa Chrzan reprezentowała Stowarzyszenie podczas 39 dorocznej konferencji LIBER (29.06-02.07., Arhus, Dania), Joanna Pasztaleniec-Jarzyńska wzięła udział w posiedzeniu Rady członków EBLIDA oraz konferencji „Abolish Barriers, the role of libraries in an evolving Europe”, (6-7.05, Helsinki). W obradach 76 kongresu i towarzyszącej mu konferencji IFLA (10-15.08. Goeteborg) uczestniczyły przewodnicząca SBP Elżbieta Stefańczyk oraz Joanna Chapska.

Zadanie II.5.1.1. Ustalenie zagadnień priorytetowych i wspólnych działań w zakresie kształcenia bibliotekarzy

Realizację tego zadania powierzono zespołowi bibliotekarzy-praktyków pod kierownictwem Danuty Koniecznej. Pierwsze spotkanie odbyło się we wrześniu w Warszawie, na którym omówiono stan obecny i konieczne zmiany ustawowe w kształceniu oraz ustalono, że opracowana zostanie wstępna lista priorytetów w tym zakresie. W trzech województwach (mazowieckim, podlaskim, świętokrzyskim) przeprowadzono badania ankietowe dot. potrzeb bibliotekarzy z bibliotek publicznych. W listopadzie odbyło się kolejne spotkanie przedstawicieli ośrodków kształcących bibliotekarzy i pracowników informacji, na którym prof. Maria Próchnicka przedstawiła założenia programowe zaplanowanej na 2011 r. konferencji w Krakowie, poświęconej temu zagadnieniu. Zapoznano się z listą priorytetowych zagadnień w procesie kształcenia bibliotekarzy, przygotowaną przez zespół bibliotekarzy-praktyków pod kierunkiem Danuty Koniecznej i Haliny Ganińskiej.

Zadanie III.3.2 Aktywizacja młodych bibliotekarzy (do 35 roku życia) poprzez zapoczątkowanie i wprowadzenie do tradycji SBP organizowania ogólnopolskiego zjazdu młodych bibliotekarzy

W Lublinie zorganizowane zostało, we współpracy z okręgiem lubelskim Stowarzyszenia oraz Wojewódzką Biblioteką Publiczną im. Hieronima Łopacińskiego V Forum Młodych Bibliotekarzy (9-10.09.), przebiegające pod hasłem „Jakość bibliotek w naszych rękach”. Na Forum zaprezentowano m.in. testową wersję nowego portalu sbp.pl. Zajęcia odbywały się równolegle w 2 blokach tematycznych: komunikacja interpersonalna w praktyce bibliotecznej oraz rozwój zawodowy w bibliotece. Uczestnicy mieli również możliwość udziału w warsztatach zamkniętych dot.: cyfrowości świata, budowania wizerunku biblioteki, pozyskiwania funduszy zewnętrznych, oraz jak odkryć w sobie piękno.

Cel szczegółowy przekrojowy: Zwiększenie znaczenia Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich w działaniu na rzecz integracji środowiska bibliotekarskiego i wzmocnienia pozycji zawodu bibliotekarza

Zadanie 2 Kreowanie atrakcyjnego wizerunku Stowarzyszenia dla dotychczasowych i potencjalnych członków organizacji oraz bibliotek i innych instytucji

Odbyły się trzy spotkania dot. budowy wizerunku SBP. Pierwsze odbyło się 25.08. w Warszawie, głównie dla okręgu mazowieckiego SBP. Uczestnicy, przy merytorycznym wsparciu trenera – Agaty Szczotki-Sarny analizowali rolę komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej w budowaniu wizerunku organizacji, zastosowanie public relations, marketingu i kampanii społecznych oraz nowoczesnych narzędzi komunikacji. Po części seminaryjnej odbyły się ćwiczenia. Warsztaty zostały powtórzone w dn. 31.08 w Katowicach, dla okręgu śląskiego.

Kolejne warsztaty z tego zakresu odbyły się w dn. 7 października w Warszawie.

Uczestnikami byli członkowie ZG SBP, Komisji Zarządzania i Marketingu, reprezentanci Forum Młodych, przedstawiciel serwisu Elektroniczna Biblioteka Pedagogiczna oraz

respondenci ankiety „Jak nas postrzegają inni? Jak sami siebie widzimy?” (łącznie 30 osób). Celem warsztatów było przygotowanie członków SBP do udziału w pracach dot. kampanii na rzecz pozyskiwania instytucji i osób wspierających Stowarzyszenie. Warsztaty prowadził Tomasz Schimanek (Akademia Filantropii w Polsce). Uczestnicy, podzieleni na 4 grupy, pracowali nad pomysłami na działania budujące wizerunek SBP wśród aktualnych i potencjalnych członków. Wyłoniono grupę roboczą w składzie: Anna Aniszewska-Sworczyk, Sylwia Błaszczyk, Wiesława Budrowska, Ewa Byczyńska, Bożena Dawidowska-Langer, Katarzyna Kulesza, Marzena Przybysz, Katarzyna Regulska, Sławomir Siągło, która miała dopracować zgłoszone pomysły. Pracami grupy kierowała Helena Bednarska; wyniki prac przekazowe zostały firmie PR..

5. Współpraca z władzami

SBP aktywnie działało na rzecz zainteresowania organów administracji państwowej sprawami istotnymi dla bibliotek i bibliotekarzy, rozwoju czytelnictwa i budowania społeczeństwa wiedzy. W ramach tych działań wymienić należy:

- udział w posiedzeniach: a) Rady Pozarządowych Organizacji Kulturalnych, działającej przy ministrze kultury i dziedzictwa narodowego (24 maja); b) Krajowej Rady Bibliotecznej (27-28 maja, 11-12 października); c) Sejmowej Komisji Kultury i Środków Przekazu. Tematem spotkania były biblioteki cyfrowe i książka elektroniczna; d) Sejmowej Komisji ds. Młodzieży (6 października). Odbyło się pierwsze czytanie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty. Projekt zakłada wprowadzenie zapisu o obowiązku prowadzenia przez szkołę biblioteki szkolnej, która pracuje zgodnie ze standardami określonymi przez ministra edukacji narodowej. Projekt został poparty przez SBP, ZNPSP oraz ZNP. Po dyskusji został skierowany do dalszych prac w Podkomisji Stałej ds. Jakości, Kształcenia i Wychowania;

- wyrażanie opinii środowiskowych na tematy i propozycje zawarte w dokumentach opublikowanych przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, przekazanie do MKiDN apeli i stanowisk w sprawach: propozycji zmian w ustawie o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (sprzeciw SBP wobec zamiaru likwidacji zakazu łączenia bibliotek publicznych z innymi instytucjami); utrzymania zerowej stawki podatku VAT na książki i czasopisma specjalistyczne; pomocy dla bibliotek zalanych powodzią; utrzymania dotychczasowego poziomu dotacji na zakupy biblioteczne w 2011 r.; przeznaczenia części środków z przewidywanego do wprowadzenia od stycznia 2011 r. podatku VAT na cele biblioteczne

- opinię nt. propozycji zakresu ekspertyzy zamawianej przez MNiSzW "Otwarte modele komunikacji naukowej w Polsce"; list do MNiSzW w sprawie NUKAT z prośbą o objęcie troskliwym nadzorem rozwoju katalogu centralnego NUKAT, co powinno przełożyć się na stałe, stabilne dofinansowanie przedsięwzięcia, gwarantujące jego płynną rozbudowę.

Zarząd Główny podejmował także w urzędach centralnych i organach samorządowych interwencje w sprawach lokali bibliotecznych, a także opiniował i rekomendował kandydatów na stanowiska biblioteczne.

6. Współpraca z innymi instytucjami z obszaru książki i czytelnictwa

Doceniając wagę współpracy z organizacjami i instytucjami z obszaru książki i czytelnictwa Stowarzyszenie podtrzymywało wszystkie wcześniej wypracowane formy współpracy oraz włączyło się w nowe formy działania, obejmujące m.in.:

- aktywne uczestnictwo w pracach Komitetu Porozumiewawczego Bibliotekarzy, Księgarzy i Wydawców, powołanego w celu integracji przedsięwzięć promujących czytelnictwo, podejmowanych przez poszczególne grupy środowiskowe oraz inicjowanie nowych, wspólnych akcji związanych z upowszechnianiem książki. SBP włączyło się w obchody Światowego Dnia Książki i Praw Autorskich, objęło patronatem I Warszawskie Targi Książki,

- współpracę z Fundacją Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w zakresie realizacji „Strategii Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich na lata 2010-21, budowy ogólnopolskiej platformy cyfrowej, udziału w Kongresie bibliotek: „Biblioteka – lubię to” (listopad),

- stałą współpracę z Krajową Radą Biblioteczną, Konferencją Dyrektorów Bibliotek Akademickich Szkół Polskich, Konferencją Dyrektorów Wojewódzkich Bibliotek Publicznych (w zakresie m.in. prezentowania wspólnych stanowisk wobec władz), Instytutem Książki (m.in. opiniowanie zasad przyznawania „Certyfikatu Biblioteki+),

- współpracę z organizatorami Targów Książki Akademickiej ATENA oraz Muratorem EXPO, realizującym Warszawskie Targi Książki,

- współpracę z Fundacją Orange w ramach działań edukacyjnych dotyczących bezpieczeństwa dzieci w internecie (promocja materiałów dla bibliotekarzy)

- organizację spotkania tzw. konwentu – placówek działających w obszarze bibliotekoznawstwa i informacji naukowej. Tematami spotkań było przyjęcie wspólnego stanowiska (protestu) w sprawie utrzymania zerowej stawki podatku VAT na książki i czasopisma specjalistyczne,

- współpracę z Koalicją na rzecz promocji czytelnictwa i bibliotek w Polsce – Republiką Książki. Inauguracja Republiki odbyła się podczas kongresu „Czytanie łączy” (8 grudnia, BN), w trakcie którego został podpisany manifest Republiki Książki

- współpracę przy konferencjach i warsztatach, m.in. z: Biblioteką Narodową, Centralną Biblioteką Wojskową, Biblioteką Uniwersytetu Śląskiego, WBP w Rzeszowie, WBP w Krakowie, WBP w Kielcach, Biblioteką UMK w Toruniu, Biblioteką Publiczną „Nautilus” w Dzielnicy Białołęka, Warmińsko-Mazurską Biblioteką Pedagogiczną w Elblągu, Ośrodkiem Edukacji i Zastosowań Komputerów w Warszawie, Państwową Wyższą Szkołą Zawodową w Elblągu, Miejską Biblioteką Publiczną w Olsztynie.

- porozumienie między Stowarzyszeniem Bibliotekarzy Polskich a Stowarzyszeniem EBIB (29 października) w sprawie zakończenia współpracy przy prowadzeniu serwisu „Elektroniczna Biblioteka EBIB – Platforma cyfrowa SBP”. Obie strony wyraziły wolę kontynuacji współpracy w zakresie promocji uruchomionych przez nich nowych portali oraz wzajemnego przekazywania sobie informacji służących rozwojowi bibliotekarstwa i budowania tożsamości zawodu bibliotekarza. SBP i Stowarzyszenie EBIB zobowiązały się też do uregulowania statusu prawnego *Biuletynu EBIB*.

- umowę z Wydawnictwem Świat Książki, na mocy której Wydawnictwo przekazało SBP

darowiznę w postaci książek. Stowarzyszenie zobowiązało się wykorzystać ją na cele statutowe, w tym przekazać książki bibliotekom, które ucierpiały w powodziach w 2010 roku oraz innym, najbardziej potrzebującym bibliotekom w kraju.

7. Promocja czytelnictwa

Tydzień Bibliotek

W roku sprawozdawczym kontynuowano realizację ogólnopolskiego programu Tydzień Bibliotek, promującego czytelnictwo, służącego umacnianiu pozytywnego wizerunku bibliotekarza w świadomości społecznej. Obchody Tygodnia Bibliotek, odbywające się pod hasłem „Biblioteka – słowa, dźwięki, obrazy”, w ramach Dnia Bibliotekarza i Bibliotek, objęte zostały patronatem ministrów: kultury i dziedzictwa narodowego oraz nauki i szkolnictwa wyższego. W konkursie na plakat Tygodnia Bibliotek 2010 zwycięzcą został plakat autorstwa Tomasza Ryszczyńskiego (Biblioteka Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu). W konkursie na najlepszy program obchodów TB I miejsce zajęła Miejska Biblioteka Publiczna w Jaśle; II m. - Miejska Biblioteka Publiczna w Żorach; III m. - Miejska Biblioteka Publiczna w Białej Podlaskiej. Wyróżnienia otrzymali: Miejska Biblioteka Publiczna w Lubeni, Warmińsko-Mazurska Biblioteka Pedagogiczna im. Karola Wojtyły w Elblągu, Miejska Biblioteka Publiczna im. Wł. St. Reymonta w Skierniewicach, Miejska Biblioteka Publiczna w Jastrzębiu Zdroju. Specjalne wyróżnienie przyznano Bibliotece Publicznej Gminy Wejherowo im. Aleksandra Labudy w Bolszewie za różnorodny i atrakcyjny program Tygodnia Bibliotek oraz najoryginalniejszą dokumentację imprez w ramach Tygodnia Bibliotek 2010. Nagrodę Specjalną miesięcznika „Poradnik Bibliotekarza” zdobyła Gminna Biblioteka Publiczna w Jaśle z siedzibą w Szebniach.

Mistrz Promocji Czytelnictwa

Konkurs ma na celu: popularyzację działań bibliotek na rzecz upowszechniania czytelnictwa i rozwoju społeczeństwa informacyjnego, aktywizację bibliotek w promowaniu dobrej książki. Jury przyznało na posiedzeniu w dniu 29 marca 2010 r. następujące nagrody (wręczone na gali z okazji Światowego Dnia Książki i Praw Autorskich): I m. - Miejska Biblioteka Publiczna w Wągrowcu; II m. - Miejska Biblioteka Publiczna w Jaśle; III m. - Biblioteka Publiczna Gminy Stare Miasto. Przyznano ponadto 6 wyróżnień, które otrzymali: Biblioteka Szkolna Zespołu Szkół Zawodowych w Bogatyni, Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy im. Kazimierzy Iłakowiczówny w Trzciance; Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. H. Łopacińskiego w Lublinie, Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. W. Bełzy w Bydgoszczy, Miejska Biblioteka Publiczna w Białej Podlaskiej, Jeleniogórskie Centrum Informacji i Edukacji Regionalnej – Książnica Karkonoska. Jury postanowiło przyznać także 2 wyróżnienia specjalne dla laureatów poprzednich edycji konkursu za utrzymanie wysokiego poziomu popularyzacji książek i czytelnictwa. Wyróżnienia otrzymali: Miejska Biblioteka Publiczna im. J. Wybickiego w Sopocie oraz Krośnieńska Biblioteka Publiczna.

8. Współpraca międzynarodowa

Współpraca międzynarodowa SBP jest istotnie limitowana skromnymi możliwościami finansowymi Stowarzyszenia. Jednak ZG podjął w 2010 r. starania o rozwój tego obszaru działalności SBP, poprzez wspólne dwustronne przedsięwzięcia, zapraszanie specjalistów zagranicznych na konferencje do Polski, wyjazdy polskich specjalistów – członków SBP na zaproszenie partnerów zagranicznych, bądź pozyskiwanie dotacji na te wyjazdy. Do najważniejszych zrealizowanych zadań, oprócz wymienionych w pkt. 4 sprawozdania

(zadanie II.3.2), należy zaliczyć:

- przystąpienie SBP do międzynarodowej organizacji EBLIDA, reprezentującej środowisko bibliotekarskie w Komisji Europejskiej,
- zorganizowanie w dn. 10-11 maja w Multimedialnej Bibliotece dla Dzieci i Młodzieży "Nautilus" w Warszawie kolejnych warsztatów polsko-niemieckich dot. niekonwencjonalnych metod wspierania czytelnictwa wśród młodzieży (we współpracy z Goethe Institut),
- uczestnictwo kol. Joanny Chapskiej w międzynarodowej konferencji pt. Metody jakościowe i ilościowe w bibliotekach (Qualitative and Quantitative Methods in Libraries – QQML2010), 25-28 maja, Chania na Krecie,
- udział członków SBP w wyjeździe studyjnym do bibliotek niemieckich (7-11 czerwca), zorganizowanym dzięki współpracy z Goethe Institut w Warszawie, a także wsparciu Polsko-Niemieckiej Fundacji Współpracy. W wyjeździe uczestniczyło 25 osób z bibliotek publicznych, naukowych, akademickich, szkolnych i pedagogicznych z całego kraju (Bochni, Broku, Chojnowa, Dąbrowy Górniczej, Gdańska, Jakubowa Katowic, Legnicy, Leszna, Olsztyna, Poznań, Pustelnika, Rybnika, Słupska, Szczytna, Śremu, Torunia, Wałbrzycha, Warszawy, Wrocławia),
- uczestnictwo Stanisława Hrabiego w Międzynarodowej Konferencji IAML w Moskwie (27 czerwca – 2 lipca). Polskę reprezentowali także: Jolanta Byczkowska-Sztaba z Centrum RISM BN, dr hab. Renata Suchowiejko oraz Weronika Witczak i dr Mariusz Wrona z Narodowego Instytutu Fryderyka Chopina. Stanisław Hrabia prowadził trzy sesje. W czasie jednej z nich, zatytułowanej „Sources, Performances, Musical Life”, referat Henryk Wieniawski's concert performances in Russia wygłosiła dr hab. Renata Suchowiejko. Odbyło się spotkanie robocze narodowych Komitetów RILM Abstracts of Music Literature, na którym Stanisław Hrabia przedstawił sprawozdanie z działalności za okres od lipca 2009 do czerwca 2010. Polski Komitet RILM został wymieniony w tym roku wśród pięciu najbardziej aktywnych komitetów wprowadzających dane do bazy RILM. Jolanta Byczkowska-Sztaba uczestniczyła w spotkaniach roboczych Komitetu Międzynarodowego Inwentarza Źródeł Muzycznych RISM. W czasie Konferencji ogłoszono wyniki wyborów na przewodniczącego oraz czterech wiceprzewodniczących IAML. Jednym z wiceprzewodniczących IAML został Stanisław Hrabia, któremu Zarząd IAML powierzył również funkcję Przewodniczącego Komitetu Programowego IAML.
- rozwijanie współpracy partnerskiej ze Stowarzyszeniem Bibliotekarzy Polskich w Ameryce (PALA). W marcu, w Warszawie, odbyło się spotkanie przewodniczącej PALA – Aldony Salskiej z Elżbietą Stefańczyk oraz Marzeną Przybysz (sekretarzem generalnym SBP) ,
- spotkanie bibliotekarzy gruzińskich z przewodniczącą i sekretarzem generalnym SBP (23 kwietnia, Warszawa),
- uczestnictwo Marzeny Przybysz w Międzynarodowym Kongresie Bibliografów (22-25 września, Sankt Petersburg) - referat dot. bibliografii regionalnych w Polsce i działalności Zespołu ds. bibliografii regionalnych oraz nawiązanie kontaktów z przedstawicielami Stowarzyszenia Bibliotekarzy Rosyjskich.

9. Współpraca ZG ze strukturami terenowymi

Współpraca Zarządu Głównego ze strukturami terenowymi miała charakter stały w ciągu roku i obejmowała zarówno działalność na rzecz wzmocnienia potencjału

Stowarzyszenia, jak i opiniowanie dokumentów administracji publicznej oraz wspólne interwencje w sprawach istotnych dla trwałości rozwoju bibliotek i statusu zawodowego bibliotekarza. Przewodnicząca SBP oraz inni członkowie Zarządu Głównego, jak co roku, uczestniczyli w licznych uroczystościach organizowanych w bibliotekach z okazji Tygodnia Bibliotek, jubileuszy w okręgach i oddziałach Stowarzyszenia, a także naradach roboczych, spotkaniach zawodowych i integracyjnych. W ramach doskonalenia form współpracy i realizacji zadań ujętych w „Strategii SBP...”, w okresie sprawozdawczym zorganizowano dwukrotnie w Warszawie spotkania z przewodniczącymi Zarządów Okręgów (8 października) oraz sekcji, komisji i zespołu ZG SBP (10 grudnia) poświęcone m.in. kształtowaniu wizerunku organizacji.

10. Działalność edukacyjno-szkoleniowa

Podstawowymi formami działalności edukacyjnej i doskonalenia zawodowego bibliotekarzy oraz pracowników informacji naukowej, były konferencje, seminaria, warsztaty, które Zarząd Główny organizował we współpracy z sekcjami, komisjami, strukturami terenowymi SBP, bibliotekami wszystkich rodzajów, uczelniami, fundacjami, placówkami opiniotwórczymi. W okresie sprawozdawczym odbyło się 17 tego typu przedsięwzięć, których tematyka dotyczyła najistotniejszych zagadnień współczesnego bibliotekarstwa:

- V Konferencja EBIB – Internet w bibliotekach – II Międzynarodowa Konferencja Open Access w Polsce, 14-15.03, Toruń,
- Warsztaty w ramach projektu „Biblioteki w społeczeństwie wiedzy - strategie dla przyszłości”, 10-12.03, Warszawa,
- VI Forum bibliotekarzy województwa śląskiego pt. *Od biblioteki do mediateki*, 18.03, Katowice,
- Ochrona Narodowego Zasobu Bibliotecznego: digitalizacja i konserwacja tradycyjna, 14.04, Warszawa,
- Warsztaty dot. niekonwencjonalnych metod wspierania czytelnictwa wśród młodzieży, 10-11.05, Warszawa,
- XXVI spotkanie Zespołu ds. Bibliografii Regionalnej: „Opracowanie formalne i rzeczowe artykułów”, 17-18.05, Warszawa,
- IV Bałtycka Konferencja z cyklu: Zarządzanie i organizacja bibliotek. Konferencja odbywała się pod hasłem „W sieci bibliotek. Współpraca, integracja, nowoczesność”, 20-21 .05, Gdańsk,
- Konferencja „Przyszłość bibliotek szkolnych”, 16.06, Warszawa,
- Warsztaty wizerunkowe SBP, 25.08 oraz 8.10, Warszawa
- Badanie efektywności bibliotek publicznych i pedagogicznych, 2-3.09, Konstancin-Jeziorna,
- V Forum Młodych Bibliotekarzy: Jakość bibliotek w naszych rekach, 9-10.09, Lublin,
- II Warsztaty nt. e-learningu, 14-15.09, Warszawa,

- Aspekty prawne funkcjonowania bibliotek, 22-23.09, Warszawa,
- Warsztaty z zakresu edukacji informatycznej: Joomla – tworzenie stron WWW, 23 i 30.09, Warszawa,
- Warsztaty: Digitalizacji zbiorów bibliotecznych, 21-22. 09., 28-29.09, Warszawa,
- XXVII spotkanie Zespołu ds. Bibliografii Regionalnej: Dostępność bibliografii regionalnych w Internecie, 5-6.10, Kielce,
- X ogólnopolska konferencja z cyklu: Automatyzacja bibliotek publicznych, 25-26.11, Warszawa

Uwzględniając działalność edukacyjno-szkoleniową prowadzoną w strukturach terenowych oraz w sekcjach i komisjach ZG obliczono, że z tej formy działalności Stowarzyszenia skorzystało łącznie ok. 3600 bibliotekarzy i pracowników informacji.

11. Działalność wydawnicza

W okresie sprawozdawczym wydano po 11 numerów „Bibliotekarza” i „Poradnika Bibliotekarza”, 3 zeszyty „Przeglądu Bibliotecznego”, 2 zeszyty „Zagadnień Informacji Naukowej”. Atrakcyjność czasopisma „Poradnik Bibliotekarza” podniosły dodatki tematyczne: „Świat książki dziecięcej”, „Biblioteka dla seniorów”, „Dyskusyjne kluby książki w bibliotekach” oraz dodatkowo 2 nowe: „Młodzież w Bibliotece” i „Nowe media w bibliotekach dla dzieci i młodzieży”.

Kontynuowano procesy digitalizacyjne; oprócz „Poradnika Bibliotekarza” i „Bibliotekarza” udało się dzięki grantowi MKiDN i współpracy z Instytutem Informacji Naukowej i Studiów Bibliologicznych UW zdigitalizować „Przegląd Biblioteczny” oraz Zagadnienia Informacji Naukowej”. Zeszyty czasopism są dostępne w formie cyfrowej (do roczników 2007 włącznie) pod adresem www.bbc.uw.edu.pl oraz z portalu sbp.pl

Ogółem ukazało się 17 publikacji zwartych.

W serii Nauka-Dydaktyka-Praktyka:

Marek Nahotko: *Komunikacja naukowa w środowisku cyfrowym*

Joanna Papuzińska: *Mój bajarz*

Grzegorz Leszczyński: *Bunt czytelników*

Małgorzata Kisilowska: *Biblioteka w sieci – sieć w bibliotece*

Wiesława Osińska: *Wizualizacja i wyszukiwanie dokumentów*

Jadwiga Kołodziejska: *Biblioteki publiczne w strukturze społecznej*

Jacek Wojciechowski: *Biblioteka w komunikacji publicznej*

Jarosław Pacek: *Bibliografia w zmieniającym się środowisku informacyjnym*

Dariusz Jarosz: *Dzieje książki w Polsce 1944-89: wybór źródeł*

Hanna Tadeusiewicz (red.): *Słownik pracowników książki polskiej. Suplement III*

Maria Burchard (red.): *Rola katalogu centralnego NUKAT w kształtowaniu społeczeństwa wiedzy w Polsce*

W serii „Propozycje i Materiały”:

Kamil Stępień: *Folksonomie*

Stanisław Kondek: *Zagadnienia wydawnicze i księgarskie: skrypt*

W serii „Bibliotekarze Polsce we Wspomnieniach Współczesnych”:

Maria Lenartowicz (red.): *Bibliotekarze warszawscy zmarli w latach 1997-2007*

Poza seriami:

Bolesław Howorka. *Bibliotekarz i prawo*

Dariusz Kuźmina, Iwona Pugacewicz (red.): *Potrzeby informacyjne Polonii (wersja polska i francuska)*

Bożena Loc: *Działalność Oddziału SBP w Kłodzku: portret własny*

12. Odznaczenia SBP

W okresie sprawozdawczym Komisja Odznaczeń i Wyróżnień ZG pozytywnie zaopiniowała 68 wniosków na medal *W dowód uznania*. Otrzymały je 3 biblioteki (Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna im. Juliana Prejsa w Chełmży, Biblioteka Publiczna Praga Południe m.st. Warszawy, Miejska Biblioteka Publiczna im. Jerzego Fusickiego w Zabrze) i 65 członków SBP. Komisja rekomendowała również przyznanie 6 *Odznak Honorowych SBP*, którymi uhonorowano: Izabelę Bugaj (Dąbrowa Górnicza), Grażynę Chrustek (Bielsko-Biała), Małgorzatę Jankowską (Ostrołęka), Krystynę Łaszczych (Ostrołęka), Renatę Śledzińską (Opole), Jolantę Zarszyńską (Rzeszów).. Członkowie Komisji udzielili poparcia wnioskom na 4 *Medale Bibliotheca Magna Perennisque* dla: Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej im. Franciszka Becińskiego w Radziejowie, Biblioteki Głównej Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego w Gdańsku, Miejskiej Biblioteki Publicznej we Wrocławiu oraz Centralnej Biblioteki Rolniczej im. Michała Oczapowskiego w Warszawie.

13. Biuro ZG SBP

W ramach swoich zadań Biuro prowadziło: obsługę administracyjną władz SBP, zarządów okręgów i oddziałów, sekcji, komisji; obsługę finansowo-księgową działalności statutowej i gospodarczej SBP; organizację konferencji, seminariów, warsztatów afiliowanych przez Zarząd Główny oraz poszczególne jego ogniwa; przygotowania i obsługę portalu sbp.pl. W zakresie upowszechniania wiedzy o działalności Stowarzyszenia, Biuro zredagowało „Biuletyn Informacyjny ZG SBP” nr 1-2 oraz 11 numerów „Ekspresu ZG SBP”. Dbało o regularną dystrybucję książek i czasopism, prowadziło kolportaż materiałów informacyjnych SBP (ulotki, plakaty, oferta wydawnicza) oraz plakatów Światowego Dnia Książki i Praw Autorskich.

Biuro przygotowało kilka aplikacji do programów operacyjnych, prowadziło rozliczenia uzyskanych dotacji, dostosowało organizację finansowania do wymogów grantodawców. Poszukiwało również sponsorów i reklamodawców wśród firm związanych z sektorem książki i wyposażeniem bibliotek.

14. Działalność sekcji, komisji, zespołów ZG SBP

W 2010 r. działało 14 sekcji, komisji i zespołów ZG SBP prowadząc różnorodną działalność edukacyjno-szkoleniową, integracyjną itp. z większym lub mniejszym zaangażowaniem włączając się w działania realizowane przez Zarząd Główny Stowarzyszenia.

Sekcja Bibliotek Muzycznych

Tradycyjnie sekcja ta należy do najaktywniejszych. W 2010 r. zorganizowała IV Spotkanie Robocze Bibliotekarzy Katalogujących Muzykalia. Członkowie Sekcji wzięli ponadto czynny udział w Międzynarodowej Konferencji IAML (27 czerwca – 2 lipca 2010 r., Moskwa). Jednym z czterech wiceprzewodniczących IAML został Stanisław Hrabia, powierzono mu również funkcję Przewodniczącego Komitetu Programowego (IAML Programme Committee), którego głównym zadaniem jest organizacja programu corocznych Konferencji IAML.

Przygotowano do wydania 7. tom periodyku „Biblioteka Muzyczna 2007–2009” (pod redakcją Stanisława Hrabiego i Andrzeja Spóza). Kontynuowano prace nad zebraniem podstawowych danych o bibliotekach i zbiorach muzycznych w Polsce.

Sekcja Bibliotek Naukowych

Przewodnicząca Sekcji, Teresa Szmigielska przygotowała opracowanie: *Przegląd wskaźników efektywności dla bibliotek publicznych, stosowanych w Wielkiej Brytanii, Irlandii, Szkocji, Nowej Zelandii, Australii, Stanach Zjednoczonych*, które było prezentowane na spotkaniach Zespołu ds. opracowania wskaźników funkcjonowania bibliotek publicznych i pedagogicznych. Wygłosiła ponadto referat *Model biblioteki a standardy biblioteczne* podczas Podlaskiego Forum Bibliotekarzy (WSE Białystok, 22 kwietnia)

Sekcja Bibliotek Niepaństwowych Szkół Wyższych

Sekcja była współorganizatorem m.in.:

- XII ogólnopolskiej konferencji naukowej: *Biblioteki akademickie w środowisku naukowym, we wspólnocie uniwersyteckiej, w społeczności lokalnej*,
- konferencji: *Biblioteka dla Przyszłości*,
- seminarium: *Fundusze unijne dla bibliotek*.

W ramach działalności popularyzatorskiej i integracyjnej wydawano ISBNiK i Komunikat Konfraterni Turystycznej Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich.

Ciekawą inicjatywą integracyjną było zorganizowanie rajdu rowerowego W Łodzi „Odjazdowy Bibliotekarz”.

Sekcja Bibliotek Pedagogicznych i Szkolnych

Sekcja była bardzo aktywna. Działając zgodnie z opracowanym Regulaminem Sekcji nawiązała kontakt ze wszystkimi bibliotekami pedagogicznymi w Polsce oraz zbudowała bazę członków SBP w tych placówkach. Prowadziła ożywioną działalność edukacyjną organizując:

- konferencję *E-learning wyzwaniem dla bibliotek* (14-15 września 2010 r., Warszawa),
- cykl 10 konferencji *Czy biblioteka może być cool? Zastosowanie TIK w bibliotece szkolnej i pedagogicznej*,
- szkolenie *Wybrane inicjatywy z Otwartych Zasobów Edukacyjnych* oraz warsztaty *Tablica interaktywna i Tworzenie multimedialnych pomocy dydaktycznych* dla członków Sekcji (19-20 listopada 2010 r., Warszawa)

Rozwijano także działalność popularyzatorską i promocyjną poprzez prowadzenie serwisu Elektroniczna Biblioteka Pedagogiczna SBP, przygotowanie (wspólnie z *Biblioteką w Szkole*) ogólnopolskiego konkursu dla nauczycieli bibliotekarzy z bibliotek szkolnych na scenariusz lekcji przedmiotowej *Biblioteka – szkolne centrum dydaktyczne*.

Sekcja Bibliotek Publicznych

Członkowie Sekcji brali udział w opiniowaniu projektów zmian w ustawach o: bibliotekach, systemie oświaty, organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej.

Sekcja Czytelnictwa Chorych i Niepełnosprawnych

W 2010 r. zorganizowano, we współpracy z Polskim Towarzystwem Biblioterapeutycznym, 2 kursy biblioterapii dla osób pracujących z niepełnosprawnymi. Łącznie przeszkolono 48 bibliotekarzy i nauczycieli.

Sekcja Fonotek

Rozpoczęto prace na przygotowaniu do druku publikacji zawierającej pełne materiały z III i IV Ogólnopolskiej Konferencji Fonotek. Członkowie Sekcji współpracowali z Sekcją Bibliotek Muzycznych przy organizacji IV Spotkania Roboczego Bibliotekarzy Katalogujących Muzykalia.

Komisja Automatyzacji

- zorganizowała ogólnopolską X konferencję z cyklu: Automatyzacja bibliotek publicznych pt. Regionalne sieci współpracy. Strategie, narzędzia, realizacje (25-26 listopada 2010 r., Warszawa), podczas której zainicjowała Interaktywny Salon Nowych Technologii,
- zmodyfikowała i uaktualniła ankietę nt. komputeryzacji bibliotek publicznych. Ankieta rozesłana została do wszystkich bibliotek wojewódzkich w Polsce, jej wyniki w postaci Raportu zaprezentowano podczas ww. konferencji.

Komisja Ochrony i Konserwacji Zbiorów

Główne prace obejmowały:

- przeprowadzenie seminarium „*Ewakuacja zbiorów bibliotecznych i archiwalnych. Przepisy prawne i praktyczne porady*”
- opracowanie materiałów upowszechniających wytyczne i rozwiązania z zakresu ochrony zbiorów bibliotecznych do zamieszczania na nowej stronie internetowej SBP
- opracowanie materiałów edukacyjnych na szkolenie z zakresu przygotowania placówek bibliotecznych na sytuacje kryzysowe.

Komisja Odznaczeń i Wyróżnień

W okresie sprawozdawczym Komisja rozpatrzyła i zaopiniowała pozytywnie wnioski na różne odznaczenia organizacyjne (por. pkt. 12). Komisja poparła również wnioski na odznaczenia resortowe:

Medal Złoty *Zasłużony Kulturze Gloria Artis* – dla prof. dr hab. Krzysztofa Migonia i
Odznakę Honorową *Zasłużony dla Kultury Polskiej* (3 osoby).

Opracowano także zasady nowego konkursu SBP – Bibliotekarz Roku.

Komisja Opracowania Rzeczowego Zbiorów

W 2010 r. zorganizowano spotkania: bibliotekarzy opracowujących rzeczowo materiały biblioteczne nazywane regionaliami (kwiecień 2010 r.), warsztaty: Język haseł przedmiotowych. Porządkowanie, tworzenie nowych haseł z dziedziny edukacji (17-18 listopada 2010, Centrum Szkoleniowe ORE w Sulejówku), warsztaty dla bibliotekarzy opracowujących zbiory ikonograficzne (3 listopada).

Komisja Wydawnictw Elektronicznych

W I półroczu 2010 r. członkowie zrezygnowali z prac w Komisji. Z tego względu oraz uwzględniając zakończenie prowadzenia serwisu Elektroniczna Biblioteka – platforma cyfrowa SBP, Zarząd Główny rozwiązał Komisję z dniem 14 czerwca 2010 r.

Komisja Zarządzania i Marketingu

- organizacja IV Bałtyckiej Konferencji „Zarządzanie i Organizacja Bibliotek” i prace przygotowawcze do następnej edycji konferencji,
- uruchomienie strony Komisji,
- wydanie kolejnego numeru rocznika "Zarządzanie Biblioteką",
- nawiązanie współpracy z Komisją Zarządzania Stowarzyszenia Bibliotekarzy Niemieckich.

Zespół ds. Bibliografii Regionalnej

Członkowie Zespołu brali aktywny udział (referaty) w fachowych krajowych i międzynarodowych konferencjach dotyczących bibliografii i różnorodnej problematyki bibliotekarstwa: automatyzacji, opracowania formalnego oraz rzeczowego itp. (por. pkt.8, 10)

15. Działalność ogniw terenowych (okręgów, oddziałów, kół)

W okresie sprawozdawczym działało 16 okręgów liczących 8087 członków. Liczba członków w porównaniu z rokiem ubiegłym spadła o 472 osoby (było to związane z aktualizacją liczby członków w poszczególnych ogniwach). Najliczniejszy jest okręg wielkopolski liczący 1012 członków, a następnie mazowiecki – 994 członków. Najmniejsza liczba osób działa w okręgu świętokrzyskim – 142 członków. W strukturach terenowych funkcjonowało 57 Oddziałów i 303 Koła. Najliczniej reprezentowane są w nich biblioteki publiczne – 73,3 %. Okręgi, oddziały i koła prowadziły różnorodną działalność statutową.

Działalność szkoleniowa

Podobnie jak w latach poprzednich poszczególne ogniwa Stowarzyszenia, najczęściej w ścisłej współpracy z bibliotekami macierzystymi, organizowały liczne szkolenia, konferencje, seminaria o tematyce fachowej, skierowane do bibliotekarzy, ale również mające na celu promocję zagadnień bibliotekarskich wśród mediów, władz samorządowych, organizatorów bibliotek, uczniów, studentów i innych. Uczestniczyło w nich blisko 3 tys. bibliotekarzy ze wszystkich typów bibliotek. Poniżej przedstawiono przykładowe formy tej działalności.

Okręg dolnośląski

- *Praca z seniorami w bibliotekach publicznych* (warsztaty) oraz sesja popularnonaukowa „Saga w literaturze pięknej” w ramach XV Legnickich Spotkań z Ludźmi Książki”(organizator: Oddział Jeleniogórski)
- *Otwarte zasoby edukacyjne* oraz *Biblioteka 2.0* (seminaria, organizowane przez Koło Nauczycieli Bibliotekarzy, Zarząd Oddziału SBP we Wrocławiu oraz Dolnośląską Bibliotekę Pedagogiczną)
- Cykl szkoleń poświęconych pracy z czytelnikiem niepełnosprawnym (org. Koło

Bibliotek Niepaństwowych Szkół Wyższych, okręg wrocławski SBP)

Okręg pomorski

- *Nowoczesne metody prezentacji zasobów bibliotecznych i archiwalnych w Internecie na przykładzie portalu Polska.pl oraz Pomorska Biblioteka Cyfrowa* (14 maja, Oddział SBP w Gdańsku)
- *Mamo, tato zapisz mnie do biblioteki* – dwa cykle warsztatów metodycznych (Oddział SBP w Słupsku, Koło Lęborskie)
- Kurs biblioterapii – wrzesień i październik 2010 (Sekcja Bibliotek Szkolnych i Pedagogicznych wspólnie z Filią Biblioteki Pedagogicznej w Wejherowie)
- Szkolenia doskonalące obsługę programu PATRON (Koło w Słupsku)

Okręg łódzki

- *Wykorzystanie form teatralnych w pracy z dzieckiem w wieku przedszkolnym oraz Ćwiczenia dykcyjne formą zabawy i aktywizacji grupy* (warsztaty, Oddział SBP w Łodzi)
- Cykl szkoleń dot. warsztatu pracy bibliotekarza w bibliotece szkolnej (Koło SBP w Pedagogicznej Bibliotece Wojewódzkiej)
- *Obsługa i katalogowanie dokumentów w formacie MARC21* (Oddział SBP w Sieradzu)
- *Komunikacja z trudnym klientem biblioteki* (Sekcja Bibliotek Niepaństwowych Szkół Wyższych Okręgu SBP w Łodzi)

Okręg warmińsko-mazurski

- *Praktyczne aspekty bowlingu dla bibliotekarzy oraz Możliwości pozyskiwania funduszy na działalność statutową* (warsztaty, Zarząd Oddział SBP w Olsztynie)

Okręg małopolski

- *Biblioteki cyfrowe, jako regionalne repozytoria informacji o kulturze* (Oddział SBP w Krakowie)

Okręg podlaski

- *Gimnazjalista - trudny czytelnik w bibliotece* (warsztaty, Zarząd Okręgu SBP w Białymstoku)

Okręg wielkopolski

- *Biblioteka źródłem wiedzy o regionie. II Forum Bibliotekarzy Pilskich oraz Współpraca bibliotek publicznych i szkolnych w trosce o użytkownika. I Forum Bibliotekarzy Powiatu Chodzieskiego* (Zarząd Oddziału SBP w Pile)

Okręg podkarpacki

- *Standardy w bibliotekach publicznych* (konferencja, Zarząd Okręgu SBP w Rzeszowie) był współorganizatorem konferencji w Krośnie dla dyrektorów Bibliotek

Powiatowych naszego województwa „Standardy w bibliotekach publicznych”.

- *Inspiruje nas książka- wydarzenia literackie w działalności bibliotek dla dzieci Polski i Ukrainy* (seminarium, Oddział SBP w Krośnie)

Okręg mazowiecki

- *Dokąd zmierzają biblioteki; Sylwetki ludzi książki; Technika projektu – pomoc w pracy bibliotekarza* (3 cykle warsztatów, Zarząd Okręgu SBP)
- Realizacja przez Zarząd Okręgu 2 grantów otrzymanych z Biura Polonijnego Senatu RP: 1) Przygotowanie angielskiej wersji wystawy: Stany Zjednoczone Ameryki w polskiej historiografii i publicystyce 1764-1919; 2) Doposażenie w polskojęzyczne książki Biblioteki Publicznej im. D. Eisenhowera w Harwood Heights (USA)
- *Współczesne czasopisma literackie* (seminarium, Zarząd Oddziału SBP w Ostrołęce)
- *Karty literackie i nie tylko oraz Psychologia pracy* (warsztaty, Zarząd Oddziału SBP w Płocku)
- *Klub pod Otwartą Księgą* (9 spotkań edukacyjnych, Koło SBP w BUW)
- *Książka na miarę dziecka, czyli kryteria doboru książek dla najmłodszych* (warsztaty, Zarząd Oddziału SBP w Warszawie)

Okręg śląski

- *Prawo autorskie w bibliotekach; Internetowe narzędzia budowania wizerunku nowoczesnej biblioteki* (seminaria, Sekcja Bibliotek Szkół Wyższych Zarządu Okręgu)
- *Centra informacji multimedialnej w bibliotekach oraz Fryderyk Chopin – artysta znany na całym świecie* (konferencja i warsztaty, Zarząd Oddziału SBP w Częstochowie)
- *Praktyczne wykorzystanie narzędzi Web 2.0* (Koło SBP w Świętochłowicach)

Okręg zachodniopomorski

- *Pospolite ruszenie słów. Twórczość Heleny Raszki* (symposium, Zarząd Okręgu SBP w Szczecinie)
- *Bezpieczny Internet* (warsztaty, Zarząd Oddziału SBP w Koszalinie, Koło SBP nr 5 w Sławnie)
- *Metodologia pracy naukowej; Biblioteka przyjaznych multimediiów oraz Formy promocji w bibliotekach* (warsztaty, Koło nr 2 Bibliotek Naukowych w Szczecinie)

Okręg świętokrzyski

- *Wkład Chopina w kulturę polską oraz Muzykoterapia w bibliotece* (Koło SBP we Włoszczowej)

Okręg lubelski

- *Lubelskie Forum Bibliotekarzy oraz V Forum Młodych Bibliotekarzy ph.: Jakość bibliotek w naszych rękach* (Zarząd Okręgu w Lublinie)
- *Szkolenia komputerowe bibliotekarzy* (Zarząd Oddziału SBP w Białej Podlaskiej)
- *Teatralne i filmowe adaptacje dzieł literackich* (Oddział SBP w Lublinie)

Działalność integracyjno-popularyzatorska

Jednym z celów Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich jest integracja środowiska zawodowego pracowników bibliotek różnych typów oraz upowszechnienie działalności bibliotek wśród czytelników i mediów.

Działaniom tym sprzyjał ogłoszony w roku 2010 po raz kolejny przez Zarząd Główny Tydzień Bibliotek – tym razem pod hasłem „Biblioteka – słowa, dźwięki, obrazy”. We wszystkich okręgach organizowano różne działania w ramach Tygodnia Bibliotek. Biblioteki uczestniczyły w konkursach ogłoszonych przez Zarząd Główny, najpierw na projekt plakatu promującego akcję, a następnie na najlepszy program działań w ramach Tygodnia.

Podobnie jak w latach poprzednich ogniwa Stowarzyszenia uczestniczyły w organizacji uroczystych obchodów Dnia Bibliotekarza i Bibliotek, połączonych często ze spotkaniami towarzyskimi.

Integracji bibliotekarzy służą też wspólne wyjazdy edukacyjne do innych bibliotek, w ciekawe miejsca historyczne i przyrodnicze, a coraz częściej są to także wycieczki zagraniczne. Część tych wyjazdów w roku 2010 miała charakter pielgrzymkowy.

Działalność wydawnicza

Podobnie jak w latach poprzednich, ogniwa Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich uczestniczyły w życiu środowiskowym m.in. poprzez działalność wydawniczą. Część okręgów SBP pozyskiwała środki finansowe na wydanie drukiem publikacji redagowanych przez macierzyste biblioteki. Przykładem takiej działalności był m.in. udział Zarządu Oddziału SBP w Kłodzku (okręg dolnośląski) w wydaniu informatora *Biblioteki Hrabstwa Kłodzkiego* oraz publikacji autorstwa Bożeny Loc pt. *Działalność Oddziału Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich w Kłodzku. Portret własny*.

Zarząd Okręgu SBP w Poznaniu przygotowywał materiały do kolejnych numerów *Panoramy Wielkopolskiej Kultury* wydawanej przez WBPiCAK w Poznaniu (*Bibliotekarz Wielkopolski – strony dla SBP*). Członkowie SBP w okręgu kontynuowali prace nad uzupełnieniem *Słownika bibliotekarzy wielkopolskich 1918-2000*. Wszystkie oddziały przygotowywały biogramy znanych bibliotekarzy ze swojego terenu, którzy zmarli po 2000 roku.

Zarząd Oddziału wspólnie z Kołem SBP w Bydgoszczy redagował *Bibliotekarza Kujawsko – Pomorskiego*. Koło Stowarzyszenia w Sępólnie Krajeńskim wydało baśnie regionu sępoleńskiego, autorstwa Mariusza Niemyskiego pt. *O złym hetmanie i zatopionym zamku* oraz *Dzieje Sępólna Krajeńskiego* – pracę zbiorową pod red. Zdzisława Biegańskiego.

Zarząd Okręgu SBP w Zielonej Górze wydał dwa numery *Bibliotekarza Lubuskiego*. Zarząd Oddziału SBP w Krośnie współpracował z Krośnieńską Bibliotekę Publiczną przy edycji kolejnych dwóch numerów *Krośnieńskich Zeszytów Bibliotecznych*. Redagował także *Katalog nowości literatury popularnonaukowej* zakupionej do czytelnicy, wypożyczalni i filii miejskich KBP oraz *Informator o bibliotekach publicznych Krosna i powiatu krośnieńskiego*.

Zespół Historyczno-Pamiętnikarski przy Zarządzie Oddziału SBP w Warszawie realizował prace wydawniczo - redakcyjne w trzech tomach serii *Bibliotekarze Polscy we Wspomnieniach Współczesnych*.

Zarząd Oddziału SBP w Radomiu jest od 2009 roku współwydawcą kwartalnika *Bibliotekarz Radomski a Zarząd Oddziału w Płocku - Bibliotekarza Płockiego*. W roku 2010 wydano jeden numer i przygotowano kolejny, który zostanie wydany w postaci e-booka a zawierający głównie materiały metodyczne dotyczące pracy oświatowo-kulturalnej bibliotekarzy w Płocku i powiecie płockim w 2010 roku.

Oddział SBP w Ciechanowie uzyskał dotację Starostwa Powiatowego na wydanie książki Barbary Bielastej *Cyprysińscy na Mazowszu*. Autorka jest pracownikiem Powiatowej

Biblioteki Publicznej w Ciechanowie i aktywnym członkiem SBP, laureatką nagrody Ciechanowianka Roku za rok 2010.

Zarząd Okręgu zachodniopomorskiego w Szczecinie od wielu lat współredaguje kwartalnik *Bibliotekarz Zachodniopomorski*. Natomiast członkowie Koła nr 17 w Choszcznie (Oddział Szczeciński) zamieszczają artykuły i informacje o ważniejszych wydarzeniach z działalności Koła w „Głosie Powiatu” i „Biuletynie Choszczeńskim” wydawanych przez Urząd Miejski i Starostwo Powiatowe w Choszcznie.

Działalność interwencyjna

Rok 2010 przyniósł m. in. propozycję nowelizacji ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej. Zaproponowane przez MKiDN zmiany, w tym przede wszystkim zniesienie zakazu łączenia bibliotek publicznych z innymi instytucjami wzbudziły bardzo duże kontrowersje w środowisku, co spowodowało reakcje poszczególnych ogniw SBP. Okręgi wyrażały również opinie na temat propozycji certyfikatu „Biblioteka+” oraz opiniowały kandydatów na stanowiska kierownicze w bibliotekach publicznych.

Zarząd okręgu małopolskiego SBP zwrócił się do MKiDN z prośbą o wyjaśnienie przepisów prawnych dotyczących przyznawania nagrody rocznej dla dyrektora instytucji kultury (biblioteki). Otrzymałą odpowiedź przesłano do wiadomości dyrektorom bibliotek miejskich i powiatowych oraz władzom samorządowym niektórych miast i gmin na terenie województwa.

Zarząd Oddziału SBP w Jeleniej Górze, we współpracy z Międzyzakładową Komisją NSZZ „Solidarność” Pracowników Bibliotek Publicznych, konsultował możliwość wyłączenia Biblioteki Pedagogicznej z Powiatowego Centrum Edukacji.

Zarząd Oddziału SBP w Legnicy zajął stanowisko w sprawie utworzenia Powiatowej Biblioteki Publicznej w Jaworze i powołania jej dyrektora. Zarząd Oddziału w Ostródzie (okręg warmińsko-mazurski) interweniował w sprawach dotyczących zwiększenia liczby etatów oraz środków finansowych na działalność bibliotek w tym regionie.

Działalność na rzecz społeczności lokalnej

W okresie sprawozdawczym poszczególne ogniwa terenowe SBP uczestniczyły w działalności kulturalnej społeczności lokalnych w swoich województwach. Wiele działań inicjowanych przez Stowarzyszenie miało wpływ na życie społeczności lokalnych, zarówno w zakresie kultury czytelnicy, jak i innych dziedzin. Koła, oddziały i okręgi SBP uczestniczyły w życiu społeczno-kulturalnym swoich „małych ojczyzn”, podejmując różnorodne zadania, wspólnie z lokalnymi towarzystwami, stowarzyszeniami, szkołami, przedszkolami i bibliotekami. Potwierdzeniem tego jest np. włączenie się w akcje ogólnopolskie, np. „Cała Polska czyta dzieciom!”, czy „Orkiestra Świątecznej Pomocy”.

X X X

Podsumowując działalność ogniw terenowych Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich w roku 2010 należy podkreślić duże ich zaangażowanie w różnorodne działania na rzecz rozbudzenia tożsamości zawodowej bibliotekarzy oraz ugruntowania ich roli w rozwoju edukacji i kultury, szczególnie wśród społeczności lokalnych. Podobnie jak w latach poprzednich, zwraca uwagę duża inwencja w zakresie podejmowanych inicjatyw, zarówno w działaniach realizowanych samodzielnie, jak i we współpracy z innymi podmiotami, w tym z macierzystymi bibliotekami.

Opracowały: Sylwia Błaszczuk, Ewa Chrzan, Anna Grzecznowska, Marzena Przybysz

